

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

Beretning

om

TILSKUD TIL

RETSHJÆLPSINSTITUTIONER

2013

Afgivet af Civilstyrelsen i maj 2013

Reglerne

Som led i implementeringen af reformen vedrørende blandt andet fri proces og retshjælp, der er vedtaget ved lov nr. 554 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love, er der udstedt en bekendtgørelse om tilskud til retshjælpskontorer og advokatvagter. Den gældende bekendtgørelse er bekendtgørelse nr. 100 af 30. januar 2012, der er udstedt med hjemmel i retsplejelovens § 323, stk. 7, og § 324.

Bekendtgørelsen indeholder den nærmere regulering, der er forudsat i forarbejderne til ændringsloven, som bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1436 fra 2004 om reform af den civile retspleje III.

Retshjælpsinstitutionerne opdeles i retshjælpskontorer (private institutioner, hvor rådgiverne ikke nødvendigvis er advokater) og advokatvagter (lokale advokater, der typisk én gang om ugen yder gratis rådgivning på biblioteker og lignende). Retshjælp kan inddeles i trinene 1, 2 og 3, der nærmere er defineret i bekendtgørelsen om offentlig retshjælp ved advokater, bekendtgørelse nr. 1085 af 22. november 2012. Advokatvagter yder alene rådgivning på trin 1, hvorimod retshjælpskontorer kan yde retshjælp svarende til både trin 1, 2 og 3.

Retshjælpapuljen

Hvert år afsættes et beløb på finansloven (retshjælpapuljen), hvorfra der ydes tilskud til alle godkendte retshjælpsinstitutioner. Der har været et ønske i Retsplejerådet om, at i hvert fald en del af tilskuddet til retshjælpskontorer betinges af aktivitetsniveauet i det pågældende kontor.

Retshjælpapuljen er opdelt i 3 puljer; basispuljen (82,5 % af retshjælpapuljen), aktivitetspuljen (5 % af retshjælpapuljen) og udligningspuljen (12,5 % af retshjælpapuljen). Advokatvagter kan alene få tilskud fra basispuljen og udligningspuljen, hvorimod retshjælpskontorerne også kan få tilskud fra aktivitetspuljen.

I forbindelse med en reform af det grønlandske retsvæsen er der vedtaget en ny retsplejelov for Grønland (lov nr. 305 af 30. april 2008). I medfør af den grønlandske retsplejelovs § 84, stk. 5, kan justitsministeren af statskassen yde tilskud til retshjælpsinstitutioner i Grønland. Den nye retsplejelov for Grønland trådte i kraft den 1. januar 2010. På denne baggrund blev der på finansloven for 2010 afsat 1 mio. kr. til at forhøje retshjælpapuljen årligt fra 2010 og frem.

I en aftale mellem regeringen og Enhedslisten om Finansloven er det vedtaget, at der årligt afsættes 7,5 mio. kr. i 2012 og 2013 til øget støtte til retshjælpskontorer mv. med henblik på at skabe bedre mulighed for etablering i områder med sociale og/eller integrationsmæssige udfordringer. På

denne baggrund er godkendelseskriterierne blevet ændret, således at der med den gældende bekendtgørelse er givet øget mulighed for etablering af retshjælpstilbud i områder, hvor der er udfordringer af social og/eller integrationsmæssig karakter.

Der er på finansloven for 2013 således i alt afsat 21 mio. kr. til retshjælpstilbud.

Basispuljen udgør i 2013 17.325.000 kr., aktivitetspuljen 1.050.000 kr. og udligningspuljen 2.625.000 kr.

En af de godkendte tilskudsberettigede retshjælpsinstitutioner modtager tillige hvert år tilskud fra Justitsministeriets andel i Landbrugslotteriets overskud i det pågældende år. Det beløb, der forventes modtaget herfra, fratrækkes i henhold til bekendtgørelsens § 4, stk. 5, i basistilskuddet fra Civilstyrelsen.

Ansøgningerne

Civilstyrelsen har modtaget ansøgninger om tilskud fra i alt 85 allerede godkendte retshjælpsinstitutioner rundt om i landet. Herudover har Civilstyrelsen siden afslutningen af sidste års tilskudsrunde (1. maj 2012) modtaget 9 ansøgninger om godkendelse som tilskudsberettiget, hvoraf 7 er blevet godkendt.

Samtlige 92 godkendte institutioner har i alt søgt om 24.220.817 kr.

Nye institutioner

Civilstyrelsen har godkendt fire retshjælpskontorer og tre advokatvagter, der har søgt om at blive godkendt som berettigede til at kunne modtage tilskud fra retshjælpstilbudet.

Civilstyrelsen har afslået en ansøgning fra et retshjælpskontor, der har søgt om at blive godkendt som tilskudsberettiget. Ansøgningen blev afslået, fordi rådgivningen ikke var åben for alle, der opfylder de økonomiske betingelser for retshjælp ved advokater på trin 2 og 3, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 1, nr. 6.

Herudover trak et retshjælpskontor sin ansøgning om godkendelse tilbage, inden Civilstyrelsen havde nået at træffe afgørelse om godkendelse.

Basistilskud

Ved beregningen af basistilskuddet har Civilstyrelsen i hvert enkelt tilfælde skønnet, hvor store institutionens rimelige driftsudgifter i 2013 må antages at blive. Ved denne vurdering er der navnlig lagt vægt på oplysningerne i regnskabet om de i 2012 afholdte udgifter sammenholdt med bud-

gettet for 2013. Der er eventuelt også lagt vægt på oplysningerne i regnskabet for 2011 med henblik på at vurdere udgifternes rimelige størrelse i forhold til det budgetterede. Civilstyrelsen har i visse tilfælde anmodet om yderligere oplysninger fra ansøgeren til brug for vurderingen.

Det bemærkes i den forbindelse, at der alene kan ydes basistilskud til dækning af de udgifter, der er nævnt i § 4, stk. 1, hvilket vil sige:

1. Rimelig leje af lokaler eller anskaffelse af lokaler i øvrigt.
2. Et rimeligt honorar til lederen af institutionen og efter omstændighederne til rådgiverne. Honoraret skal som udgangspunkt fastsættes på timebasis.
3. Rimelig løn til eventuelt kontorphersonale.
4. Rimelige kontorholdsudgifter og eventuelt udgifter til uddannelse af rådgivere.
5. Rimelige udgifter til oplysningsvirksomhed.

Det bemærkes desuden, at udgiften skal være rimelig set i forhold til institutionens art og drift. Ekstraordinært store udgifter til eksempelvis annoncering og lignende er således ikke rimelige, medmindre der er saglige hensyn, der taler for, at netop disse udgifter i det pågældende år er af den pågældende størrelse.

Det bemærkes endvidere, at der alene efter omstændighederne kan ydes tilskud til en rimelig løn til rådgiverne på et retshjælpskontor. Disse omstændigheder kan eksempelvis være, at kontoret er hjemmehørende i et område, hvor det er vanskeligt at rekruttere frivillige, ulønnede rådgivere. Lønnen skal som udgangspunkt fastsættes på timebasis, og rimeligheden i lønnens størrelse må vurderes på denne baggrund.

Civilstyrelsen modtager som anført ovenfor samlet ansøgninger for et beløb, der væsentligt overstiger bevillingen på finansloven. Hvis summen af de rimelige driftsudgifter overstiger det beløb, der er til rådighed i basispuljen, reduceres basistilskud til institutioner, hvis rimelige driftsudgifter ligger over en administrativt fastsat grænse, forholdsmæssigt. Denne grænse er fastsat til 25.000 kr. Den forholdsmæssige reduktion foretages med samme procentsats på alle de ansøgninger, der ligger over grænsen. Procentsatsen for 2013 er 13.

Eventuelt overskydende midler fra udligningspuljen udbetales som basistilskud efter § 3, stk. 2. I 2013 er 1.748.424 kr. overført fra udligningspuljen som overskydende midler til basispuljen. Da de overskydende midler fra udligningspuljen rækker til at dække de resterende rimelige driftsudgifter, får alle institutioner i 2013 dækket deres rimelige driftsudgifter.

Udligningstilskud

Efter § 6 kan der ydes udligningstilskud til advokatvagter og retshjælpskontorer, såfremt institutionens beregnede basistilskud er enten 10.000 kr. eller 10 % lavere end summen af det tildelte basistilskud og det eventuelle udligningstilskud, som institutionen modtog det foregående år. Udligningstilskuddet kan maksimalt udgøre forskellen mellem summen af det tildelte basistilskud og det eventuelle udligningstilskud, den pågældende institution modtog det foregående år, og institutionens beregnede basistilskud § 4. Summen af basistilskud efter reduktion og udligningstilskud kan således ikke overstige de godkendte rimelige driftsudgifter. Som anført ovenfor er der i 2013 efter uddeling af udligningstilskud overskydende midler i udligningspuljen, der herefter er overført til basispuljen. De overskydende midler fra udligningspuljen er i bilaget til beretningen for 2013 betegnet som restudligningspulje.

Aktivitetstilskud

Ud over basistilskuddet kan retshjælpskontorerne modtage aktivitetstilskud. Reglerne om aktivitetstilskud finder ikke anvendelse for advokatvagterne.

Aktivitetstilskuddet beregnes efter § 5. Efter bestemmelsen lægges der vægt på omfanget af den retshjælp, retshjælpskontoret har ydet det foregående finansår. For så vidt angår rådgivning ud over trin 1, lægges der kun vægt på omfanget af retshjælp til sager, der emnemæssigt er omfattet af retshjælp ved advokater, og som er ydet til personer, der opfylder de økonomiske betingelser for retshjælp ved advokater.

Aktivitetstilskud beregnes på baggrund af oplysningerne i det enkelte retshjælpskontors årsberetning om omfanget af den retshjælp, som kontoret har ydet. På grundlag af de indsendte oplysninger er der i 2012 i alt givet rådgivning i 43.539 henvendelser, der indgår i den samlede beregning af aktivitetstilskud.

Fordelingen

Civilstyrelsen har for at højne gennemsigtigheden af fordelingen af midlerne fra retshjælpapuljen optrykt en oversigt over samtlige bevillinger som bilag til denne beretning.

Bilag til beretningen 2013

Navn	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013
	Tildelt i alt	Tildelt i alt	Ansøgt som basistilskud	Godkendte rimelige driftsudgifter	Tildelt basistilskud (inden evt. udligning)	Tildelt aktivitets-tilskud	Tildelt udlignings-pulje	Tildelt rest-udlignings-pulje	Tildelt i alt
Københavns Retshjælp	1.993.684	2.281.634	2.961.000	2.511.000	2.185.310	287.105	0	325.690	2.798.105
Advokatvagten i Stenløse	16.000	16.000	26.000	18.000	18.000	0	0	0	18.000
Advokatvagten i Maribo	17.320	22.000	26.600	20.000	20.000	0	0	0	20.000
Høng Advokaternes Retshjælp *	20.000	0	0	0	0	0	0	0	0
Vejle Advokaternes Retshjælp	10.000	19.000	19.000	19.000	19.000	0	0	0	19.000
Hillerød Advokaternes Retshjælp	50.000	55.000	96.105	50.000	43.515	0	6.485	0	50.000
Gladsaxe Advokaternes Retshjælp	15.000	20.000	17.000	17.000	17.000	0	0	0	17.000
Odder Advokaternes Retshjælp	4.000	3.000	3.500	3.500	3.500	0	0	0	3.500
Advokatvagten i Fakse	44.668	45.000	45.000	45.000	39.163	0	5.837	0	45.000
Dansk Kvindesamfund, København	49.631	50.000	50.000	50.000	43.515	0	6.485	0	50.000
Advokatvagten i Middelfart	9.000	9.000	0	0	0	0	0	0	0
Vordingborg Advokaternes Retshjælp	10.000	8.000	8.000	8.000	8.000	0	0	0	8.000
Advokaternes gratis retshjælp i Thisted	28.000	32.000	33.000	33.000	28.720	0	3.280	1.000	33.000
Advokaternes Retshjælp i Hørsholm Retskreds	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400	0	0	0	3.400
Advokatvagten i Vesthimmerlands Kommune	21.000	22.500	24.064	24.000	24.000	0	0	0	24.000
Gråsten Advokaternes Retshjælp	8.500	10.000	6.000	6.000	6.000	0	0	0	6.000
Advokatvagten i Holstebro	27.000	32.400	23.000	16.000	16.000	0	0	0	16.000
Arbejdernes Retshjælp i Skive	129.098	165.643	223.000	157.000	136.636	11.889	17.364	3.000	168.889
Advokatvagten i Helsingør	0	5.000	0	0	0	0	0	0	0
Vesterbro Retshjælp	146.015	204.620	346.400	247.000	214.963	38.200	0	32.037	285.200
Kofoeds Skoles Retshjælp	67.861	98.000	98.000	98.000	85.289	0	12.711	0	98.000

Navn	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013
	Tildelt i alt	Tildelt i alt	Ansøgt som basistilskud	Godkendte rimelige driftsudgifter	Tildelt basistilskud (inden evt. udligning)	Tildelt aktivitets-tilskud	Tildelt udlignings-pulje	Tildelt rest-udlignings-pulje	Tildelt i alt
Næstvedadvokaternes Rådgivningskontor	4.300	5.500	7.000	6.200	6.200	0	0	0	6.200
Advokatvagten i Brædstrup *	4.500	0	0	0	0	0	0	0	0
Odense Retshjælp	122.645	132.681	134.000	109.000	94.862	21.705	14.138	0	130.705
Skælskøradvokaternes Retshjælp	5.000	10.000	16.000	16.000	16.000	0	0	0	16.000
Advokaternes Retshjælp i Esbjerg	5.000	3.000	8.000	5.000	5.000	0	0	0	5.000
Dansk Kvindesamfund, Koldingkreds	33.665	34.768	34.000	32.500	28.285	2.412	4.215	0	34.912
Esbjerg Retshjælp	356.424	381.925	384.000	360.000	313.306	16.761	46.694	0	376.761
Advokaternes Frie Retshjælp i Aalborg	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	0	0	0	20.000
Århus Retshjælp	2.046.389	2.482.870	2.229.000	2.043.000	1.778.012	187.818	264.988	0	2.230.818
Advokatvagten i Hirtshals	33.000	35.000	0	0	0	0	0	0	0
Slagelse Advokaternes Retshjælp	17.750	18.400	20.500	20.500	20.500	0	0	0	20.500
Advokatvagten for Glostrup-Brøndby Retskreds	0	7.000	0	0	0	0	0	0	0
Advokatvagten i Gentofte	15.500	0	0	0	0	0	0	0	0
Advokatvagten i Hvidovre	18.800	18.800	10.000	10.000	10.000	0	0	0	10.000
Hemingadvokaternes Retshjælp	41.500	41.500	41.500	30.000	26.109	0	3.891	0	30.000
Silkeborg Retshjælp (tidligere Arbejdernes Retshjælp i Silkeborg)	531.315	625.438	894.195	702.000	610.947	22.645	0	91.053	724.645
Dannerhusets Rådgivning	25.782	29.386	36.000	28.000	25.000	723	3.000	0	28.723
Advokatvagten i Nykøbing Falster	15.000	11.000	12.500	12.500	12.500	0	0	0	12.500
Den Grønlandske Retshjælp	49.954	48.200	49.700	50.000	43.515	0	0	6.485	50.000
Frederiksbjerg Retshjælp	4.343	67.885	0	0	0	0	0	0	0
Færøernes Retshjælp **	310.000	360.000	389.800	375.000	375.000	0	0	0	375.000
Advokatvagten i Lyngby-Taarbæk	10.000	15.000	16.750	11.000	11.000	0	0	0	11.000
Faaborg Advokatvagt	15.500	16.000	17.000	17.000	17.000	0	0	0	17.000
Advokatvagten i Hedehusene	33.000	35.000	45.000	35.000	30.460	0	4.540	0	35.000
Advokatvagten i Skagen	9.000	7.000	8.000	8.000	8.000	0	0	0	8.000

Navn	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013
	Tildelt i alt	Tildelt i alt	Ansøgt som basistilskud	Godkendte rimelige driftsudgifter	Tildelt basistilskud (inden evt. udligning)	Tildelt aktivitets-tilskud	Tildelt udlignings-pulje	Tildelt rest-udlignings-pulje	Tildelt i alt
Ringe Advokaternes Retshjælp	32.757	27.500	33.825	34.000	29.590	0	0	4.410	34.000
Retshjælpen i Vestergade	318.556	347.654	368.000	323.000	281.105	28.144	37.895	4.000	351.144
Advokatvagten i Allerød	8.000	13.000	16.500	14.500	14.500	0	0	0	14.500
Kulturgynge Rådgivning	45.503	50.235	56.600	52.000	45.255	989	0	6.745	52.989
Frederikshavn Advokaternes Retshjælp	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000	0	0	0	16.000
Advokaternes Retshjælp i Sorø	16.500	17.500	18.000	18.000	18.000	0	0	0	18.000
Advokatvagten i Sæby Kommune *	8.000	8.000	0	0	0	0	0	0	0
Mødrehjælpens Retshjælpsinstitution	638.047	836.045	838.069	592.000	515.214	36.633	76.786	0	628.633
Studenterrådets Retshjælp	58.874	75.929	80.900	79.000	68.753	10.515	0	10.247	89.515
Advokaternes Retshjælp i Temdrup Mariager	25.954	28.000	38.000	38.000	33.071	0	0	4.929	38.000
SR-Bistand	869.941	968.365	1.090.333	795.000	691.884	94.536	103.116	0	889.536
Advokatvagten i Nyborg (tidligere Nyborgadvokaternes gratis retshjælp)	11.000	11.000	6.000	6.000	6.000	0	0	0	6.000
Advokatvagten i Rudkøbing	5.000	4.500	4.950	5.000	5.000	0	0	0	5.000
Advokaternes Retshjælp i Horsens	19.000	17.100	19.198	19.200	19.200	0	0	0	19.200
Advokatvagten i Herlev	15.500	16.000	16.500	16.500	16.500	0	0	0	16.500
Advokatvagten i Hjørring	30.000	30.000	30.000	30.000	26.109	0	3.891	0	30.000
Advokatvagten i Taastrup	20.000	23.000	0	0	0	0	0	0	0
Svendborg Advokaternes Retshjælp	19.000	14.500	14.500	8.000	8.000	0	0	0	8.000
Advokaternes Retshjælp, Aabenraa	3.000	3.000	3.500	3.500	3.500	0	0	0	3.500
Advokatvagten i Munkebo	9.500	10.500	10.000	10.000	10.000	0	0	0	10.000
Gellerupparkens Retshjælp	1.503.872	1.823.034	1.828.505	1.543.000	1.342.865	110.718	200.135	0	1.653.718
Struer Advokaternes Retshjælp	3.500	3.500	4.500	4.500	4.500	0	0	0	4.500
Advokatvagten i Viborg	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	0	0	0	10.000
Langeskov Advokatvagt	42.683	32.500	55.777	43.000	37.423	0	0	5.577	43.000
Krim Retshjælp	853.381	816.083	1.187.227	916.000	797.190	25.756	0	118.810	941.756
Københavns Advokaters Retshjælp	300.000	302.000	357.150	309.000	268.921	0	33.079	7.000	309.000
Advokatvagten i Kerteminde	10.500	10.500	10.500	10.500	10.500	0	0	0	10.500

	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	I alt
	12.800.000	17.476.373	24.220.817	19.623.300	17.325.000	1.050.000	876.576	1.421.724	20.673.300

*) Lukket eller lukker i løbet af 2013.

**) Færøernes Retshjælp og Den Selvejende Retshjælpsinstitution IKIU er ikke omfattet af reglerne i tilskudsbekendtgørelsen.